

PROIECTE LINGVISTIC

Vedruna Manresa

ÍNDIX

1. MARC LEGAL

2. ANÀLISI DEL CONTEXT

2.1 SITUACIÓ SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE

2.2 ESTAT DE L'ÚS DE LA LLENGUA EN DIFERENTS ÀMBITS

3. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

3.1 DEFINICIÓ DE LES LLENGÜES I EL SEU ESTATUS

3.2 CRITERIS GENERALS DEL TRACTAMENT DE L'ÀREA DE
LLENGUA

3.3 LLENGUA CATALANA

3.4 LLENGUA CASTELLANA

3.5 LLENGUA ANGLESA

4. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ DE LES LLENGÜES

1.- MARC LEGAL.

A Catalunya, l'escola ha de ser l'espai on els alumnes adquireixen els senyals d'identitat nacional propis de la nostra personalitat col·lectiva: la història, la cultura, el patrimoni, les tradicions i, sobretot, la llengua pròpia han de ser-hi presents.

LLEI 1/1998 DE 7 DE GENER, DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA

LLEI

PREÀMBUL

I Significat i situació de la llengua catalana

La llengua catalana és un element fonamental de la formació i la personalitat nacional de Catalunya, un instrument bàsic de comunicació, d'integració i de cohesió social dels ciutadans i ciutadanes, amb independència de llur origen geogràfic, i el lligam privilegiat de Catalunya amb les altres terres de parla catalana, amb les quals forma una comunitat lingüística que ha aportat al llarg dels segles, amb veu original, una valuosa contribució a la cultural universal. A més, ha estat el testimoni de fidelitat del poble català envers la seva terra i la seva cultura específica

II El marc jurídic

El marc jurídic actual de la llengua catalana és determinat per la Constitució espanyola de 1978 i per l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 1979.

La primera, tot reconeixent la diversitat dels pobles que integren l'Estat espanyol, estableix a l'article 3 que "el castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat" i que, com a tal llengua oficial, "tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la". A més, la Constitució diu que "les altres llengües espanyoles seran

també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts".

III Els objectius d'aquesta Llei

En el temps de vigència de la Llei s'han produït canvis transcendentals que han fet aconsellable de modificar i actualitzar la Llei del 1983 i de renovar l'acord polític i social que hi va haver, per a poder consolidar el procés impulsat per la Llei de normalització lingüística en l'àmbit de l'administració i de l'ensenyament. Tot plegat amb l'objectiu d'avançar en la generalització del coneixement complet i de l'ús normal de la llengua catalana, la qual cosa ha de permetre donar un nou impuls a l'ús social de la llengua.

IV El contingut i l'estructura d'aquesta Llei

Pel que fa a l'ensenyament, aquesta Llei garanteix a tota la població el ple coneixement de les dues llengües i, alhora, garanteix que l'alumnat no sigui discriminat ni separat en grups diferents per raó de la llengua, tot mantenint el sistema de conjunció lingüística aplicat a l'empres de la Llei del 1983, i d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional. També estableix mesures de foment de la docència universitària en català.

PRINCIPIS GENERALS

Article 2

La llengua pròpia

1. El català és la llengua pròpia de Catalunya i la singularitza com a poble.
2. El català, com a llengua pròpia és:
 - a) La llengua de totes les institucions de Catalunya, i en especial de l'Administració de la Generalitat, de l'Administració local, de les corporacions públiques, de les empreses i els serveis públics, dels mitjans de comunicació institucionals, de l'ensenyament i de la toponímia.

- b) La llengua preferentment emprada per l'Administració de l'Estat a Catalunya en la forma que aquesta mateixa determini, per les altres institucions i, en general, per les empreses i les entitats que ofereixen serveis al públic.
3. El que disposa l'apartat 2 implica un compromís especial de les institucions per a promocionar-ne el coneixement i fomentar-ne l'ús entre els ciutadans i ciutadanes, amb independència de caràcter oficial dels català i del castellà.

Article 3

Les llengües oficials

1. El català és la llengua oficial de Catalunya, així com també ho és el castellà.
2. El català i el castellà, com a llengües oficials, poden ésser emprades indistintament pels ciutadans i ciutadanes en totes les activitats públiques i privades sense discriminació. Els actes jurídics fets en qualsevol de les dues llengües oficials tenen, pel que a fa a la llengua, plena validesa i eficàcia.

CAPÍTOL III

L'ensenyament

Article 20

La llengua de l'ensenyament

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius.
2. Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.

Article 21

L'ensenyament no universitari

1. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari.
2. Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per a fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instants que s'apliqui.

3. L'ensenyament del català i el castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.
4. En l'ensenyament postobligatori l'administració educativa ha de fomentar polítiques de programació i docència que garanteixin perfeccionar el coneixement i l'ús de les dues llengües per tal que tots els joves adquireixin el bagatge instrumental i cultural propi d'aquests ensenyaments.
5. L'alumnat no ha d'ésser separat en centres ni en grup classe diferents per raó de la seva llengua habitual.
6. Hom no pot expedir el títol de graduat en educació secundària a cap alumne que no acrediti que té els coneixements orals i escrits de català i de castellà propis d'aquesta etapa.
7. L'acreditació del coneixement del català no pot ésser exigida en el cas d'alumne que han estat dispensats d'aprendre'l durant l'ensenyament o una part d'aquest, o que han cursat l'ensenyament obligatori fora del territori de Catalunya, en les circumstàncies que el Govern de la Generalitat ha d'establir per reglament.
8. L'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català.

Article 24

El professorat

1. El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent.
2. Els plans d'estudi per als cursos i els centres de formació del professorat han d'ésser elaborats de manera que l'alumnat assoleixi la plena capacitat en les llengües oficials, d'acord amb les exigències de cada especialitat docent.

2.- ANÀLISI DEL CONTEXT.

2.1 SITUACIÓ SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE:

Les famílies majoritàriament són catalanes i utilitzen el català com a llengua vehicular. També n'hi ha de procedents d'altres comunitats però que ja viuen aquí des de fa temps, i d'altres que s'han incorporat recentment.

Els alumnes en la seva gran majoria són de parla catalana. Altres, dins del marc familiar s'expressen en llengua castellana, mentre que en l'àmbit escolar ho fan en llengua catalana. Ocasionalment arriben alumnes castellanoparlants o d'altres llengües que s'incorporen a les classes amb els ajuts corresponents.

Els professors són tots catalans.

El personal no docent: secretaria, porteria, cuina, neteja,... són, majoritàriament, de parla catalana.

2.2 ESTAT DE L'ÚS DE LA LLENGUA EN ELS DIFERENTS ÀMBITS:

ÀMBIT RELACIONAL: L'escola utilitza la llengua catalana com a llengua de relació i comunicació tant en les activitats internes com en les de projecció externa (famílies, comunitat educativa, ...)

ÀMBIT DOCENT: En totes les activitats docents es considera prioritari l'ús de la llengua catalana, atès que és la que s'utilitza com a llengua vehicular i d'aprenentatge. Totes les àrees s'imparteixen en llengua catalana (exceptuant la llengua castellana i la llengua anglesa) i aquesta s'empra en totes les activitats, orals i escrites, com són: explicació del mestre, material didàctic, llibres de text i activitats d'avaluació.

ÀMBIT ADMINISTRATIU: El català és la llengua pròpia de la gestió del centre (comunicats, arxiu, informes,...), de les activitats internes i també ho és de les de projecció externa (comunicats als pares, circulars, etc.).

ÀMBIT D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS: Aquestes activitats també s'imparteixen en català. Entenem que la llengua catalana és un mitjà de comunicació i de relació, per tant, utilitzem tots els recursos necessaris per tal que les produccions orals i escrites siguin funcionals i significatives (cartells, conferències, intercanvis d'experiències, ...).

3.- TRACTAMENT DE LES LLENGÜES.

3.1. DEFINICIÓ DE LES LLENGÜES I EL SEU ESTATUS.

La nostra Escola està inserida en la realitat sociocultural de Catalunya. Ens definim com **Escola Catalana**, no tan sols en l'aspecte de la llengua sinó en el coneixement de les nostres arrels (història, cultura, tradicions, costums,...).

Partint d'aquest fet i del **Caràcter Propi** del Centre podem dir que:

1.- **La Llengua Catalana és la llengua vehicular de comunicació i aprenentatge a l'escola, tant a les classes com en la gestió administrativa del centre.**

2.- **La Llengua Castellana és, a l'escola, la segona llengua d'ensenyament-aprenentatge.** Com a tal s'introdueix, a nivell oral, en el primer nivell del Cicle Inicial d'Educació Primària, i a nivell escrit, en el segon nivell de l'esmentat cicle.

3.- **La Llengua Anglesa és la llengua estrangera i s'introdueix com a activitat complementària al segon cicle de l'Educació Infantil (P-3, P-4 i P-5) i a nivell curricular al començament del primer nivell del Cicle Inicial d'Educació Primària.**

4.- **L'escola vetllarà perquè qualsevol alumne que arribi al centre amb una llengua familiar diferent del català no en quedi**

discriminat i se senti acollit. **L'escola té elaborat el Pla d'Accollida del Centre.** En aquest hi consta, entre d'altres coses, la progressió bàsica que ha de fer un/a alumne/a, per tal de poder valer-se per ell/a mateix/a en la llengua vehicular del centre.

5.- Paral·lelament, es treballarà la importància del plurilingüisme i la necessitat d'usar la llengua catalana com a llengua comuna de cohesió social. Alhora es potenciarà el respecte per a totes les llengües, la importància de la diversitat lingüística i cultural i la necessitat de preservar les llengües minoritàries.

3.2. CRITERIS GENERALS DEL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES.

Per a qualsevol de les tres llengües que treballem a l'escola ens proposem tractar quatre components que considerem essencials:

- a) **component lingüístic** - fonètica, ortografia i gramàtica.

- b) **component sociolingüístic** - normes que regulen la comunicació. Saber fer bé les funcions d'emissor i receptor, aprendre a parlar i escoltar. El receptor ha de ser actiu.

- c) **component discursiu** - treballar diferents temes a partir del debat, l'exposició,...

- d) **component estratègic** - reforçar la capacitat de cada alumne per a saber entonar, gesticular, parlar, expressar-se cada vegada millor,...

Ens adonem, també, que aquests components cal treballar-los des de totes les àrees del currículum, de manera que es transfereixin habilitats

lingüístiques a la resta d'àrees per tal que els aprenentatges siguin significatius, s'ordenin i estructurin.

3.3 ASPECTES A PRIORITZAR DE L'ÀREA DE LLENGUA.

Davant la necessitat de què tot l'alumnat assoleixi una bona competència comunicativa i que en acabar l'educació obligatòria, pugui utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials i comprendre i produir missatges orals i escrits en la llengua estrangera del centre (anglès), creiem que cal prioritzar tres aspectes concrets:

a) **la Comprensió i Expressió Oral:** a Educació Primària prioritzem l'ús funcional oral i escrit de la Llengua, fent possible el domini de les capacitats lingüístiques: saber narrar, exposar, descriure i argumentar com a mitjà de relació personal.

Cal reforçar la capacitat comunicativa, saber parlar, entonar, gesticular i escoltar amb claredat i coherència. Mostrar sensibilitat, respecte i interès per les manifestacions lingüístiques i culturals.

Per aconseguir-ho disposem:

- del segon i tercer nivell de concreció
- dels objectius a treballar d'aquests aspectes de la llengua amb unes activitats seqüenciades per cicles.

b) **la Comprensió i Expressió Escrita:** tot respectant els ritmes individuals de maduració i de progrés de l'alumnat, l'aprenentatge de la lecto-escriptura s'inicia de forma sistemàtica i amb caràcter general al segon cicle de

l'educació infantil. Essent un objectiu d'atenció preferent durant tota l'etapa de l'educació primària.

Pel que fa a la lectura es té molt present el seu paper fonamental en l'aprenentatge. És per això que s'estimula i es potencia des de totes les àrees, a través dels tallers d'expressió escrita, les sessions d'animació lectora, l'ús de la biblioteca escolar, ...

- c) l'**Ortografia** dins del context de l'expressió escrita. La reflexió i interiorització de normes i criteris gramaticals s'han de fer a partir de contextos significatius per l'alumne/a i sempre la finalitat principal ha d'ésser la millora i correcció dels seus propis treballs.

D'aquesta programació, seqüenciada i vertical, cal fer-ne un repartiment de continguts per cicles i nivells. Així pretenem evitar buits i no ser repetitius amb els continguts que treballem. El nostre objectiu és que els alumnes s'adonin de la necessitat d'escriure bé i s'acostumin a utilitzar recursos per a reparar la seva escriptura i aprendre, de manera activa, a escriure correctament. El treball de l'ortografia només té sentit si el relacionem amb la funció comunicativa de la llengua i com una habilitat lingüística més. Per això ens plantegem treballar l'aplicació de l'ortografia dins de l'expressió escrita.

L'alumne/a veurà la necessitat de saber ortografia si aquesta no es treballa com un fet aïllat i mecànic sinó dins d'un context més ampli de comunicació escrita. L'ortografia s'aprèn, i aprendre vol dir anar avançant en l'adquisició d'uns coneixements que no es tenen al començament.

L'ortografia i l'expressió escrita no són uns aspectes específics només de l'àrea de llengua, sinó que també els hem de tractar en les altres àrees del currículum.

Aquests tres aspectes estan desenvolupats en les programacions seqüenciades per cicles.

3.4 LLENGUA CATALANA:

La **LLENGUA CATALANA**, com a llengua vehicular de l'escola, s'incorpora al Centre des del primer moment de l'escolarització.

En els primers cursos l'alumne/a treballa únicament la Llengua Catalana. Per tant, tot el procés d'iniciació a la lecto-escritura es fa en aquesta llengua.

El fet d'entendre la **LLENGUA CATALANA** com a primera llengua suposa posar el **Català** com a llengua base i referencial, i, per tant, introduir les estructures comunes de la Llengua, en català.

Criteris de correcció: Es procura corregir mentre l'alumne/a elabora el seu treball. La correcció de les estructures lingüístiques es duen a terme en totes les àrees.

Criteris d'avaluació:

Inicial: en l'avaluació inicial es controla l'expressió oral i escrita adequada al nivell, detectant els diferents nivells de l'aula.

Formativa: es van ampliant els coneixements per aconseguir més bon nivell en l'expressió oral i escrita. Es fan controls periòdics per tal de comprovar si s'aconsegueixen els objectius previstos.

Sumativa: es controla que s'hagin assolit els objectius generals de l'àrea i del curs i es proporciona, a aquells alumnes que els han superat, mitjans diversos que els permetin adquirir objectius superiors als establerts en els del seu cicle. Els alumnes que no els hagin aconseguit, des de l'escola,

plantegem el mètode més adequat a les seves necessitats per tal que pugui anar assolint els objectius.

3.5. LLENGUA CASTELLANA:

La **LLENGUA CASTELLANA** és la segona llengua d'ensenyament. Es treballarà sempre buscant les parts diferencials a nivell fonètic, ortogràfic, sintàctic,... de la nostra llengua, evitant repeticions i sense avançar continguts.

Tenint present el context sociolingüístic dels alumnes de la nostra escola, que de manera majoritària són catalanoparlants, creiem molt necessari reforçar les activitats de Llengua Castellana destinades a l'expressió oral, la fonètica i l'ampliació del lèxic. La part gramatical, més treballada en els cursos superiors de primària, tractarà, com ja hem esmentat anteriorment, les diferències respecte a la primera llengua.

La Llengua Castellana es treballa de la següent manera:

CICLE INICIAL: Al primer nivell s'inicia amb l'expressió oral, en els dos aspectes de parlar i escoltar. En funció de l'evolució dels nens/es de cicle inicial es va introduint vocabulari específic a nivell escrit per tal d'iniciar la lectura.

Parlar: A partir de la lectura d'imatges (observar personatges, situacions, actituds i expressions) es treballa el vocabulari bàsic d'alguns camps semàntics (la casa, l'escola, la família,...), memoritzant noves paraules, i a partir d'aquest vocabulari, es construeixen frases i s'expliquen contes i situacions de la classe i de l'entorn de l'alumne/a. També s'introdueix l'expressió oral i fonètica d'aquells sons diferents del català (ch, c, z, j).

Escoltar: Es pretén desenvolupar la capacitat de comprendre missatges orals, prestant atenció a l'audició, a la bona pronúncia, als ritmes i sons nous, tot mitjançant activitats lúdiques.

A partir del segon nivell de cicle inicial s'introdueix el llenguatge escrit.

Al final del Cicle, l'alumne/a basant-se en el vocabulari bàsic, podrà escriure, llegir i comprendre frases i narracions curtes.

CICLE MITJÀ I SUPERIOR:

- El tractament que es dona a la Llengua castellana és el mateix que per la Llengua catalana, seguint la mateixa programació de conceptes, procediments i actituds.
- Es potencia sobretot el gust per la lectura i la comprensió lectora com a font d'entreteniment i d'informació. Es pretén també que els alumnes tinguin un domini en la llengua escrita i que siguin capaços d'elaborar textos literaris d'un mode reflexiu i estructurat.
- Afavorim que l'alumne/a pugui utilitzar la llengua castellana com a font d'informació i vehicle d'expressió i que tingui respecte per les manifestacions culturals i lingüístiques, per tal de millorar la seva capacitat intel·lectual.

3.6. LLENGUA ANGLESA:

L'**ANGLÈS** és la llengua estrangera que serà objecte d'aprenentatge.

S'introdueix com a activitat complementària al segon cicle d'Educació Infantil (P-3) i com a matèria curricular durant el Primer Curs del Cicle Inicial i té com a principal objectiu la comunicació i expressió oral, per anar progressant en el coneixement de la llengua a mida que avança l'etapa.

La introducció de la **LLENGUA ANGLESA** ha d'afavorir l'assoliment dels següents objectius:

- 1.- Que els alumnes es mostrin **receptius i interessats** envers la llengua i els trets culturals que aquesta comporta.
- 2.- Que valorin la nova llengua com a **instrument de comunicació i cultura**.
- 3.- Que treballin més específicament els aspectes de **fonètica i l'entonació** per a una bona comunicació oral.
- 4.- Que s'afavoreixi progressivament la **lectura**, tenint present l'**estructura lingüística i la comprensió**.
- 5.- Que es vagin resolent **situacions quotidianes** a nivell oral.

Intentem que l'aprenentatge de la llengua estrangera no sigui exclusivament acadèmic sinó que tingui un caire funcional. Per tant, procurarem donar un anglès útil en relació a l'entorn immediat.

La Llengua Anglesa es treballa de la següent manera:

A l'Educació Infantil i al Cicle Inicial de l'Educació Primària els nostres objectius són:

- Apropar oralment als nens a la llengua anglesa.
- Exposar de manera constant als alumnes a la llengua anglesa.
- Imitar el llenguatge parlat amb la finalitat de desenvolupar la seva pronúncia i entonació.
- Relacionar imatges amb la pronúncia de les paraules.
- Facilitar expressions i frases que els permetin comunicar-se a la classe.

- Presentar situacions en les quals s'utilitzi l'anglès com a llengua comunicativa.

- Mostrar una actitud positiva i respectuosa vers l'anglès.

AL CICLE MITJÀ:

S'inicia l'estudi de la Llengua Anglesa a partir de l'expressió oral. Al principi, i mitjançant tècniques audiovisuals, es van introduint en l'audició i la fonètica.

S'escolten i memoritzen cançons fàcils i poemes senzills, per conèixer la fonètica de les paraules, al mateix temps que s'aprèn el vocabulari bàsic. S'aprenen estructures fàcils segons models de la llengua anglesa i es repeteixen moltes vegades per reproduir els sons i l'entonació correcta.

També motivem l'alumne/a en la conversa.

EN EL CICLE SUPERIOR l'alumne/a pot comprendre globalment textos escrits de fàcil comprensió, i completar i produir-los a partir de models donats. Al final del cicle anirà copsant i aprenent l'ortografia bàsica i alguns elements gramaticals.

El professor de Llengua Anglesa serà un especialista en aquesta llengua.

4.- PLANIFICACIÓ I TEMPORITZACIÓ DE LES LLENGÜES:

HORES LECTIVES

HORES COMPLMENTÀRIES